

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK GAZDASÁGI KOLLEGIUMA 51.		
Ügyszám:	IV/00191-0/2022	FŐLAJSTRÓMSZÁM	KEZDŐIRATON	
Érkezett:	2022 JAN 19.	Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	Érkezett:	2022 JAN 06.
Példány:	1 db	Kezelőiroda:	PÉLDÁNY:.....IV.....	
Melléklet:	3 db		MELLÉKLET:.....KÖZTÜK.....	
		FŐLAJSTRÓMSZÁM:	42081/18	
		UTÓIRATON:		

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

jogi képviselőm

(Kovács Attila Krisztián Ügyvédi Iroda, ügyintéző ügyvéd: Dr. Kovács Attila Krisztián, székhely:

Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Fővárosi Törvényszék 21.G.42.081/2018/54-II.** sorszámú valamint az azt helyben hagyó **Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.531/2021/4.** számú ítélete alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően az(oka)t semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Felperes 2018. november 10. napján keresetet nyújtott be

Alperes ellen a Fővárosi

Törvényszék előtt kártérítés iránt 21.G.42.081/2018. számon.

A felperes, korábbi nevén

az alperes 2010. augusztus 13-án határozatlan időre szóló vezérügynöki szerződést kötöttek, amely alapján a felperes – a vele alügynöki jogviszonyba kerülő által üzemeltetett üzletláncban forgalmazott elektromos készülékekre vonatkozó – biztosítások közvetítésére, a biztosítási díjak beszedésére, továbbítására és más szolgáltatások teljesítésére vállalt kötelezettséget.

A felperes az alperessel 2014. december 12-én kötött ügyviteli megállapodásban – mely a vezérügynöki szerződés elválaszthatatlan részeként a termékbiztosítások kötésének, állománykezelésének és kárrendezésének a kereteit szabályozta forint összegű

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

tartozását elismerte és a megfizetését 48 hónap alatt vállalta oly módon, hogy a havi jutalékát az alperes az első 47 hónapban [REDACTED] forinttal, a 48. hónapban pedig [REDACTED] forinttal csökkentte. Az alperes 2017. június 13-án az év végére szóló rendes felmondással – egy évvel a határidő előtt – a vezérügynöki szerződést a 10.3. pontja alapján felmondta, és a felperes 2017. november és december hónapban esedéke [REDACTED] forint jutalékát visszatartotta.

A kereset szerint az alperes a Felperessel 2010. augusztus 13. napja óta fennálló vezérügynöki szerződést jogellenesen és tisztességtelenül mondta fel, majd a felmondást követően a Felperes által hosszú évek alatt felépített értékesítési rendszert, értékesítési hálózatot és hozzá kapcsolódó informatikai rendszert sajátjaként kezdte használni, úgy, hogy ezzel a Felperest teljes mértékben elzárta az általa kiépített üzleti tevékenységtől és üzleti profittól. Mindezzel [REDACTED] orint kárt okozott a Felperes számára.

A keresetünk több vonatkozásban támadta az alperesi felmondás jogszerűségét. **Egyrészt** a régi Ptk. 483. § (3) bekezdésében foglaltak megsértése miatt, miszerint ha a megbízás felmondása alapos ok nélkül történt, az okozott kárt meg kell téríteni, kivéve ha a megbízás ingyenes volt, és a felmondási idő elegendő volt ahhoz, hogy a megbízó az ügy intézéséről gondoskodhassék.

Másrészt a felmondás gyakorlásának összeegyeztethetőnek kell lennie a jóhiszemű, tisztességes és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeivel, melyeknek az alperes felmondása nem felel meg. A régi Ptk. 4. § (1) bekezdése szerint a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni. A (4) bekezdés szerint, ha ez a törvény szigorúbb követelményt nem támaszt, a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

Harmadrészt azt is sérelmeztük, hogy az alperes idő előtt mondta fel a szerződést, mivel az ügyviteli megállapodás célját tekintve és a teljes szövegét együttesen értelmezve megállapítható, hogy a vezérügynöki díjba beszámítható részletfizetésre és a 48 hónapra kikalkulált ütemezésre tekintettel mindkét fél a hosszú távú, de legalább 48 hónapig tartó együttműködést feltételezve írta alá a szerződést. A 48. hónap lejárta előtt közölt felmondás ezért idő előtti és jogellenes.

A bíróság a keresetünket elutasította.

A bíróság a kereset elutasítása kapcsán abból indult ki, hogy az alperes felmondása nem volt jogellenes, mivel betartotta a felek megállapodásában kikötött 180 napos felmondási időt, A felmondási idővel gyakorolt felmondás pedig kártérítés fizetési kötelezettséget sem keletkeztethet. A bíróság nem osztotta a Legfelsőbb Bíróság 3/2006. PJE. határozatára történő hivatkozást, szerinte ezen jogegységi döntés a megbízott kárának megtérítési kötelezettségéről visszterhes megbízási szerződés esetén felmondási ok hiányában történő

azonnali hatályú felmondás esetkörét szabályozza. A perbeli esetben azonban a szerződés nem azonnali hatályú felmondására került sor.

A fellebbezésünkben továbbra is fenntartottuk a keresetlevélben foglaltakat a Ptk. 483. § (3) bekezdése a megbízási szerződés felmondására **általánosságban vonatkozik**. Ha a megbízási felmondása alapos ok nélkül történt, **az okozott kárt meg kell téríteni, kivéve ha a megbízási ingyenes volt, és a felmondási idő elegendő volt ahhoz, hogy a megbízó az ügy intézéséről gondoskodhassék**. Maga a jogszabály szövege rögzíti, hogy a felmondási idő biztosítása önmagában nem eredményezi a kártérítési felelősség alóli mentesülést, ha a megbízási nem volt ingyenes. Bármely felmondást csak alapos okkal a jóhiszemű és tisztességes együttműködés követelményével összhangban lehet gyakorolni.

Az alperes pedig rosszhiszeműen, alapos ok nélkül és a felperes jogainak lényeges csorbításával gyakorolta a felmondást, abban az esetben is, ha biztosította a 180 napos felmondási időt.

A régi Ptk. 483. § (3) bekezdésében foglalt szabály esetében a korábban egységes, a miniszteri indokolásában, illetve a kommentárban kifejtett azon állásponttal szemben, amely szerint a megbízási szerződés alapos ok nélkül történő felmondása esetén a megbízó is kártérítési felelősséggel tartozik, a Legfelsőbb Bíróság egyes ítélkező tanácsai eltérő gyakorlatot folytattak, amelyre tekintettel az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében **a Legfelsőbb Bíróság a 3/2006. számú Polgári jogegységi határozatában kimondta, hogy a régi Ptk. 483. §-a együttesen szabályozza a megbízási szerződés felmondásának valamennyi esetét** (III. pont 5. bekezdés), meghatározva elsődlegesen a megbízót, majd a megbízottat megillető felmondási jog gyakorlásának feltételeit. A hivatkozott jogegységi határozatban egyértelműen rögzítésre került, hogy **a régi Ptk. 483. § (3) bekezdése főszabályként úgy rendelkezik, hogy ha a megbízási felmondása alapos ok nélkül történt, az okozott kárt meg kell téríteni**. Ez a rendelkezés arra utal, hogy **a felmondási jog gyakorlása, bármelyik fél részéről történt, kártérítő felelősséget von maga után, ha az alapos ok nélkül történt**. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint az alapos ok nélkül gyakorolt felmondás miatt fennálló kártérítési felelősséget az indokolja, hogy az **alapos ok nélküli jog gyakorlása nem felel meg annak az általános jogelvnek, hogy a polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Amennyiben az ilyen magatartás a megbízottnak kárt okoz, a megbízó köteles azt megtéríteni**.

A 3/2006. számú Polgári jogegységi határozatban foglaltak szerint a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének való megfelelés vizsgálata egyfajta zsinórmértékként szolgálhat az alapos ok megítélésénél, így a következetes bírói gyakorlat nem tekinti a felmondást alapos okkal történtnek, ha az önkényes és minden ésszerű indokot nélkülöző.

Az alperesnek nem volt alapos indoka a szerződés felmondására, évek óta sikeresen működött a felek közötti jogviszony, **az alperes egyedül a profitját kívánta növelni a**

felperesi vezérügynöki díj kiiktatásával. A szerződéses konstrukció a vezérügynöki szerződés felmondását követően is változatlan maradt. A felperes által létrehozott értékesítési mechanizmust alkalmazza továbbra is a felperes által kidolgozott módszerrel történik de a felperes közreműködése nélkül. A kiterjesztett garancia biztosítás termékleírása megtalálható a [REDACTED] weboldalon. Megállapítható, hogy a terméket nyújtó biztosító továbbra is az alperes, a szerviz üzemeltetője [REDACTED] a biztosítás közvetítője [REDACTED]. Minden ugyanúgy van, mint korábban.

A bíróság **az alperes tisztességtelen magatartása vonatkozásában előadott jogi érvelésünk értékelését teljes mértékben elmulasztotta.** Rosszhiszeműen, tisztességtelenül járt el az alperes, és a korábbi magatartásával – amikor is lehetőséget biztosított felperes részére, hogy a kialakított biztosítási konstrukcióból eredő jutalékkal rendezze tartozását - ellentétesen járt el. Felperes okkal bízhatott, hogy 48 hónap alatt részletekben rendezheti a tartozását, és nem adott okot a felperes részére, hogy a szerződést felmondja. Így tehát a kártérítés jogalapjaként az alperes tisztességtelen magatartása is szolgálhat, amelyre az elsőfokú bíróság – az általunk felkínált bizonyítási indítványok ellenére – nem folytatott le bizonyítást, és az előadottakat sem értékelte.

Fellebbezésünkben előadtuk, hogy az elsőfokon eljáró bíróság részrehajló volt az alperes irányába, továbbá a tárgyalás elhalasztására vonatkozó szabályok contra legem értelmezésével lehetőséget teremtett az alperes és tanulja számára a bíróval való ellenőrizetlen és a felperestől elzárt kommunikáció megvalósítására.

A Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.531/2021/4. számú ítéletében **az elsőfokú ítéletet részben eltérő indokolással helyben hagyta.**

Az ítéltábla indokolása szerint az általunk kifogásolt bírói cselekményekből, amennyiben eljárási szabálysértéseknek minősülnek sem következne az, hogy az eljáró bírótól a felek közötti jogvita tárgyilagossága elbírálása nem volt várható. A közös kérelemre elhalasztandó tárgyalás megtartásával sem sértett jogszabályt.

Az ítéltábla **eltérően értékelte** az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbiak szerint: „Az elsőfokú bíróság a Ptké. 50. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, helyesen állapította meg, hogy a felek közötti jogviszony a rPtk. szabályai alapján bírálható el, azt azonban nem vette figyelembe, hogy a felek által kötött vezérügynöki szerződés kereskedelmi ügynöki szerződésként az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény hatálya alá tartozik. A törvény 4. §-a kógens rendelkezésként előírja, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés érvényességéhez annak írásba foglalása szükséges; e rendelkezéstől a felek nem térhetnek el. A fenti törvényi rendelkezések alapján ezért a felek a szerződésük felmondásra vonatkozó rendelkezését konszenzus esetén is érvényesen csak írásban egészíthették volna ki időbeli korlát felállításával. A kötelező alakosság megsértésével létrejövő megállapodás a felek számára jogot, kötelezettséget nem keletkeztetne.”

A másodfokú bíróság az alperes tisztességtelen magatartása vonatkozásában előadott jogi érvelésünk értékelését szintén elmulasztotta.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Nyilatkozunk, hogy a rendes jogorvoslati lehetőségeket a másodfokú eljárásban hozott jogerős ítélettel kimerítettük.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.531/2021/4. számú jogerős ítéletét 2021. november 10. napján vettük át. Ehhez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti **60 napos határidő 2022. január 09-én jár le.**

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az **indítványozó a per felperese**, így érintettsége további igazolást nem igényel.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

A jelen beadványban kifejtett alapjogsérelmek érdemben befolyásolták a bírói döntést, mert az Alaptörvényben foglaltaknak megfelelő eljárás esetén eltérő jogértelmezésre és eltérő ténymegállapításra kellett volna jutnia az eljáró bíróságoknak.

A tárgyalás elhalasztási szabályok bíróság általi figyelmen kívül hagyása és ennek következtében az előzetesen be nem állított tárgyalás elmulasztása következményének a jóhiszemű félre történő hátrítása szintén olyan jogsértés, mely az ügy tisztességes lefolytatását és érdekét befolyásolja, azonban alapvető alkotmányjogi jelentőségre is számot tarthat, mert széles körben előfordulhat. Az ezzel kapcsolatos alkotmánybírói jogértelmezés további iránymutatásul szolgálhat a felek és a bíróságok számára.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

XXVIII. cikk (1) bekezdése: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

XXVIII. cikk (7) bekezdése: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

26. cikk (1) bekezdése: A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

28. cikk: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az indítványban megjelölt alapjogsértések átfedésben állnak egymással azonban az általunk dominánsnak tartott sérült alapjog szerint részletezve fejtjük ki azok magyarázatát az alábbiak szerint:

a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában

1) A bíróság a 2020. január 14. napján tartott tárgyalás folytatására 2020. február 6. napját tűzte ki. Azonban a bíróság a tárgyalást 34. számú végzésében hivatalból 2020. március 3. napjának 10:00 órájára halasztotta el. Az Alperes jogi képviselője [REDACTED] jogi képviselőket, dr. Kovács Attila Krisztiánt azzal kereste meg telefonon, hogy járuljon hozzá a tárgyalás közös kérelemre történő elhalasztásához, mivel az ügyvédnek más elfoglaltsága van a kitűzött tárgyalás napjára és mindenképp ő szeretne jelen lenni a tárgyaláson, nem kíván helyettesítést küldeni a tárgyalásra.

Mivel nem láttuk akadályát a kérés teljesítésének és [REDACTED] személyes kérését a kollegialitás elve alapján sem kívántuk visszautasítani ezért belemertünk a tárgyalás közös kérelemre történő elhalasztásába. Ennek megfelelően 2020. február 13. napján kelt e-mail levélhez mellékelten megküldte jogi képviselőnk számára a halasztásra vonatkozó, általa szerkesztett közös kérelmet. A kérelmet aláírva, 2020. február 19. napján küldte vissza jogi képviselőnk [REDACTED] részére, aki a 2020. február 20. napján kelt e-mail levelében tájékoztatott arról, hogy a kérelmet a bírósághoz benyújtotta.

A megállapodásnak megfelelően a 2020. március 3. napjára kitűzött tárgyalásra sem én, sem jogi képviselőm, nem mentünk el, abban a tudatban, hogy az elhalasztásra került.

A Pp. 229. § (1) bekezdése alapján a bíróság a feleknek a kitűzött határnap előtt legkésőbb három nappal előterjesztett, indokolt közös kérelmére a tárgyalást elhalasztja. Később előterjesztett közös kérelemre a tárgyalás kivételesen fontos okból halasztható el.

Az Alperes jogi képviselője [REDACTED] levelében azt írta, hogy a közös kérelmet 2020. február 20. napján beküldte a bírósághoz. 2020. március 06. napján vettük át elektronikus úton a 2020. március 3. napjának 10:00 órája kitűzött tárgyalásról készült jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv tartalmazza, hogy „a bíróság megállapítja, hogy felperesi jogi képviselő, továbbá [REDACTED] tanú szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg.” Megjelent ellenben [REDACTED] és az Alperes képviseletében [REDACTED] jogtanácsos.

Amikor a jegyzőkönyvet megláttuk kétségtelenné vált számunkra, hogy az Alperes jogi képviselője ██████████ megtevesztett minket, és jóhiszeműségünket valamint segítőkészségünket csúnyán kihasználta. Ezen túl azonban súlyosan csorbultak a Felperes alkotmányos és polgári eljárási jogai.

Az Alperes jogi képviselője kieszközölte, hogy mi ne vegyünk részt a tárgyaláson, azonban ██████████ meg nem engedhető – a Felperes jelenléte nélküli – előzetes kommunikációt folytasson a bíróval. Ez azért is lényeges, mert a bíró kimondottan ██████████ meghallgatásától tette függővé a további tanúk meghallgatását. Alappal merül fel a kétség, hogy a felperes tudatos megtevesztése és a tárgyalástól való távortartása valamint ██████████ az alperesi igazgató, valamint egy másik jogi képviselő megjelenése olyan helyzetet teremtett az Alperes számára, amire az eljárási szabályok betartása mellett nem lett volna lehetősége. Különösen fontos körülmény az is, hogy az eljáró bíró a tárgyalás elhalasztására irányuló, szabályszerűen előterjesztett közös kérelem ellenére mégis megtartotta a tárgyalást.

A másodfokon eljáró ítélőtábla ítéletében kifejtette, hogy „a feleknek a tárgyalás elhalasztására vonatkozó, a törvényi határidőben előterjesztett közös kérelmére tekintettel az elsőfokú bíróság a kitűzött tárgyalást nem tarthatta meg, e kötelezettségének eleget tett azzal, hogy a 2020. március 3. napjára kitűzött tárgyalást az azon megjelent tanú meghallgatása, és az alperes jogi képviselőjének nyilatkoztatása nélkül – kizárólag a felek közös kérelmének ismertetésére és új határnap kitűzésére szorítkozva – elhalasztotta. A Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében nincs akadálya annak, hogy a bíróság a tárgyalás elhalasztásáról a tárgyaláson hozzon határozatot. A felek által előterjesztett közös kérelem ellenére mindaddig amíg a bíróság a tárgyalás elhalasztásáról nem határoz, a korábbi idéző végzésben foglaltak irányadók, a megidézett tanú és az alperesi jogi képviselő megjelenése ezzel összhangban állt, az előzetesen beállításra nem került tárgyalásról a felperes a saját döntése alapján maradt távol.”

Az ítélőtábla indokolása önmagával is ellentétben áll. Először azt szögezi le, hogy „a törvényi határidőben előterjesztett közös kérelemre tekintettel az elsőfokú bíróság a kitűzött tárgyalást nem tarthatta meg”, majd azt írja, hogy „nincs akadálya annak, hogy a bíróság a tárgyalás elhalasztásáról a tárgyaláson hozzon határozatot”. A logika szabálya szerint, ha nem lehet tárgyalást tartani, akkor a meg nem tartható tárgyaláson a tárgyalás elhalasztásáról sem lehet határozni. Továbbá a Pp. 229. § (1) bekezdése nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy nincs akadálya annak, hogy a bíróság a tárgyalás elhalasztásáról a tárgyaláson hozzon határozatot. Ez elő sem fordulhat, mivel a felek közösen kérik a halasztást, tehát kifejezik az egységes szándékukat, hogy a tárgyaláson nem kívánnak megjelenni, továbbá a határibőben történő előterjesztés következtében a bíróságnak elegendő idő áll rendelkezésére hogy gondoskodjon az új határnap kitűzéséről.

Nem fogadható el az ítélőtábal azon álláspontja, hogy a felek által előterjesztett közös kérelem ellenére mindaddig amíg a bíróság a tárgyalás elhalasztásáról nem határoz, a korábbi idéző végzésben foglaltak irányadók. Maga a Pp. 229. § (1) bekezdése fogalmaz meg kötelezettséget a bíróság számára is, hogy nem tartható tárgyalás a legalább 3 nappal korábban bejelentett közös kérelem alapján. A bíró tehát az elhalasztásra kötelezett tárgyaláson nem is jelenhetett volna meg, nem tarthatott volna tárgyalást és nem vehetett volna fel jegyzőkönyvet a tárgyalásról.

Nem fogadható el az az érvelés sem, hogy az előzetesen beállításra nem került tárgyalásról a felperes a saját döntése alapján maradt távol. A felperes és jogi képviselője ugyanis nem a saját döntése alapján maradt távol a tárgyalástól hanem, az alperes jogi képviselőjével kötött írásbeli megállapodás és közös halasztási kérelem alapján, amelyhez a bíróság is kötve van. A felek közötti megállapodás és a jogszabályi rendelkezés bíróság általi betartásában bízva maradtunk távol a tárgyalástól. Amennyiben ez nem így lenne, akkor az a bíróság jogszolgáltatásába vetett bizalmat és a törvényeknek történő alávetettségét kérdőjelezné meg. Továbbá a közös megegyezéssel kérelemnek sem lenne semmi értelme, mert nem lehetne benne bízni hogy a bíróság tényleg elhalasztja a tárgyalást és a másik fél, tényleg tartja magát az ígéretéhez.

Nincs jelentősége annak sem, ha a bíróság nem intézkedik az új határnap kitűzéséről az elhalasztani kért tárgyalás napját megelőzően, ugyanis a Pp. 229. § (3) bekezdése értelmében tárgyalás elhalasztása esetén a bíróság az új tárgyalási határnap kitűzéséről egyidejűleg intézkedik és az elhalasztott tárgyalásra idézettek - ha erre mód van - előzetesen értesíti. Amennyiben tehát nincs mód az előzetes értesítésre, a bíróság ezt később is megteheti, ettől függetlenül az elhalasztani kért tárgyalást nem lehet megtartani, és nem jelenthet kockázatot a tárgyalás megtartása a felek számára.

Mind az első mind a másodfokú bíróság contra legem értelmezte a Pp. 229. §-ában foglaltakat, és ezzel olyan helyzetet teremtett egy [REDACTED] millió forint pertárgy értékű ügyben amely a pártatlanságába vetett bizalmat alappal megkérdőjelezte. Továbbá elzárta a felperest a nyilvános tárgyalás lehetőségétől, hiszen tudott arról, hogy a felperes és jogi képviselője – a nyilatkozata alapján – a tárgyaláson nem fog megjelenni, mégis lehetőséget biztosított az alperes és tanulja számára, hogy a tárgyalóterembe lépjen és „zárt ajtók mellett” kommunikáljon a bíróval.

Az alperes szándékosan tartotta távol a felperest a tárgyalástól, hiszen ő maga kérte a tárgyalás elhalasztását. Amennyiben jóhiszeműen kívánt volna eljárni – és a közös kérelemben rögzített távolmaradási nyilatkozata ellenére mégis meg kívánt jelenni a tárgyaláson – akkor erről ugyanúgy értesítenie kellett volna a felperest, mint ahogy a tárgyalás elhalasztására vonatkozó igényéről. Mivel ezt nem tette meg okkal feltételezhető, hogy az alapvető szándéka is arra irányult, hogy a felperest távol tartsa a tárgyalástól, és ellenőrizetlenül tudjon kommunikálni a bíróval.

Az eljáró bíró pedig jogellenesen lehetőséget biztosított az alperes és koronatanulja számára hogy a felperes és jogi képviselője távollétében kommunikálhassanak a bíróval.

Felmerülhetne kifogásként, hogy egy ilyen helyzetet az „élet” is teremthet azzal, ha az ellenérdekű fél pl. elkésik a tárgyalásról és a másik fél a várakozás alatt, az ellenérdekű fél jelenléte nélkül kommunikál a bíróval. Ez még önmagában nem tenné elfogulttá, és a jogvita tárgyilagos elbírálására képtelenné a bírót. Azonban jelen esetben nem egy ilyen „élet rendezte” véletlenről van szó, hanem szándékos contra legem jogértelmezésről, és a felperes előre megrendezett távoltartásáról, melyhez (szándékosan, vagy gondatlanságból) asszisztált a bíróság.

A másodfokú bíróság kifogásolta, hogy nem tudtuk bizonyítani hogy az alperes és a bíró meg nem engedett kommunikációt folytatott volna a távollétünkben. Álláspontom szerint ezt nem is lehetséges és nem is szükséges bizonyítanunk, hiszen

nem voltunk jelen. Az, hogy a bíró a jogszabályi rendelkezés megsértésével erre lehetőséget biztosított önmagában sérti a pártatlan, tisztességes és nyilvános eljáráshoz fűződő alapjogot.

Az az ítéletablai megállapítás sem fogadható el, hogy „A felperes által kifogásolt bírói cselekményekből, amennyiben eljárási szabálysértéseknek minősülnének sem következne az, hogy az eljárt bírótól a felek közötti jogvita tárgyilagossá elbírálása nem volt várható.” Amennyiben nem teljesül a bíró pártatlanságához és befolyásmentességéhez fűződő alkotmányos alapjog úgy, az általa lefolytatott teljes eljárás és az általa hozott ítélet is alaptörvény ellenes lesz.

2) Contra legem értelmezte mindkét fokú bíróság a régi Ptk. 483. § (3) bekezdésében foglalt és a Legfelsőbb Bíróság a 3/2006. számú Polgári jogegységi határozatában foglalt rendelkezéseket. Ezzel a feleperes kárára bírálta el a jogvitát megsértve a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogot.

A régi Ptk. 483. § (3) bekezdésében foglalt szabály esetében a korábban egységes, a miniszteri indoklásában, illetve a kommentárban kifejtett azon állásponttal szemben, amely szerint a megbízási szerződés alapos ok nélkül történő felmondása esetén a megbízó is kártérítési felelősséggel tartozik, a Legfelsőbb Bíróság egyes ítélkező tanácsai eltérő gyakorlatot folytattak, amelyre tekintettel az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében a Legfelsőbb Bíróság a 3/2006. számú Polgári jogegységi határozatában kimondta, hogy a régi Ptk. 483. §-a együttesen szabályozza a megbízási szerződés felmondásának valamennyi esetét (III. pont 5. bekezdés), meghatározva elsődlegesen a megbízót, majd a megbízottat megillető felmondási jog gyakorlásának feltételeit. A hivatkozott jogegységi határozatban egyértelműen rögzítésre került, hogy a régi Ptk. 483. § (3) bekezdése főszabályként úgy rendelkezik, hogy ha a megbízás felmondása alapos ok nélkül történt, az okozott kárt meg kell téríteni. Ez a rendelkezés arra utal, hogy a felmondási jog gyakorlása, bármelyik fél részéről történt, kártérítő felelősséget von maga után, ha az alapos ok nélkül történt, függetlenül attól, hogy azonnali hatállyal, vagy felmondási idővel történt. Kivételt képez, ha elegendő volt a felmondási idő és ingyenes volt a szerződés.

Az eljárt bíróságoknak a jelen esetre is alkalmaznia kellett volna régi Ptk. 483. § (3) bekezdésében foglalt szabályt függetlenül attól, hogy nem azonnali hatállyal felmondással szüntette meg az alperes a jogviszonyt.

3) A másodfokú bíróság kimondta, hogy „Az elsőfokú bíróság a Ptké. 50. § (1) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, helyesen állapította meg, hogy a felek közötti jogviszony a rPtk. szabályai alapján bírálendő el, azt azonban nem vette figyelembe, hogy a felek által kötött vezérügynöki szerződés kereskedelmi ügynöki szerződésként az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény hatálya alá tartozik. A törvény 4. §-a kógens rendelkezésként előírja, hogy a kereskedelmi ügynöki szerződés érvényességéhez annak írásba foglalása szükséges; e rendelkezéstől a felek nem térhetnek el. A fenti törvényi rendelkezések alapján ezért a felek a szerződésük felmondásra vonatkozó rendelkezését konszenzus esetén is érvényesen csak írásban egészíthették volna ki időbeli korlát felállításával. A kötelező

alakítás megsértésével létrejövő megállapodás a felek számára jogot, kötelezettséget nem keletkeztetne.”

Tévedett az ítélőtábla, amikor a felek között létrejött ügyviteli megállapodást nem a nyelvtani és a szövegkörnyezetének és a felek szerződéskötési szándékának megfelelően értelmezte. Alaptalanul sérelmezte, hogy a szerződés legkorábbi megszüntetésére vonatkozó megállapodás írásban nem került rögzítésre. A 4.3. pont első bekezdése szó szerint azt tartalmazza, hogy „a Vezérügynök jutaléka, a jelen szerződés aláírását követő 47 hónapig a következők szerint módosul.” Maga a szerződés szövege rögzíti, hogy a felek a felperes jutalékának összegszerűségét az elkövetkezendő mindösszesen 48 hónapra kívánják meghatározni és fixálni. Jutalék pedig értelem szerűen csak akkor járhat, ha érvényben van a szerződés. Ez a kikötés tehát szükségszerűen kihat a szerződés időbeli hatályának módosulására is, meghatározva annak a legrövidebb intervallumát.

A r.Ptk. 218. § (1) bekezdésének rendelkezését nem annak céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte. A rendelkezés szerint, ha jogszabály vagy megállapodás írásbeli alakot rendel, legalább a szerződés lényeges tartalmát írásba kell foglalni. A felek által lényegesnek tartott elemek írásban rögzítésre kerültek. Ennek megfelelően kellőképpen, írásban rögzítésre került, hogy a felek legalább 48 hónapra kívánják fixálni a szerződést és az együttműködést fenntartani. Nem teszi érvénytelenné a megállapodást az, hogy a felmondási korlátozás nem külön pontban került tételezésre, hanem implicit módon a felek együttműködésének és a részletfizetés időbeli hatályának és módjának szabályozása keretében.

A contra legem jogértelmezés az ügy lényegére hatott ki és elvonta a felperes jogalapját az általa hivatkozott jogsértés érdemi vizsgálatától. Erre hivatkozással megtagadta a másodfokú bíróság az indítványozott tanú meghallgatását és ezáltal is sérült a tisztességes eljáráshoz való jog.

a XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában

Az Alkotmánybíróság 59/1993. (XI. 29.) AB határozatában rögzítette, hogy „a bírósághoz való fordulás alapvetőjoga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai, "elszenvedői" a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelességeiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványról mondjon véleményt), és arra is, hogy lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére.”

Álláspontunk szerint a keresetben előadott és a fellebbezési eljárásban is érvényesített jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás elmulasztására alapozott másodlagos kérelmünket elmulasztotta értékelni mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság.

Előadtuk, hogy a felmondás gyakorlásának összeegyeztethetőnek kell lennie a jóhiszemű, tisztességes és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeivel, melyeknek az alperes felmondása nem felelt meg. A régi Ptk. 4. § (1) bekezdése szerint a polgári jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a felek a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően, kölcsönösen együttműködve kötelesek eljárni. A (4) bekezdés szerint, ha ez a törvény szigorúbb követelményt nem támaszt, a

polgári jogi viszonyokban úgy kell eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Ezen kereseti kérelmünkkel kapcsolatos kifejezett döntést és indokolást sem az elsőfokú sem a másodfokú ítélet nem tartalmaz.

A keresetünkben érvényesítettük és a fellebbezésben is sérelmeztük, hogy a 48 havi részletfizetésben történő megállapodás és ennek ellenére történő felmondás tényéből következtetni lehet az alperes rosszhiszeműségére, illetve a rendeltetésellenes joggyakorlásra. Ennek ellenére az elsőfokú bíróság és a jogorvoslati fórum is elmulasztotta kimeríteni ezen kereseti követelés értékelését, mely szintén sérti a tisztességes eljárás követelményét és a hatékony jogorvoslatihoz való alapjogot.

a 26. cikk (1) bekezdése vonatkozásában

A 29/2021 AB határozatban az Alkotmánybíróság kifejtette „a bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség; a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel.”

a 28. cikk vonatkozásában

Jelen esetben mindkét fokon eljáró bíróság függetlenítette magát a jogszabályi rendelkezésektől és ezek hatására alkotmányjogi értelemben tisztességtelenné vált az eljárás. Különös tekintettel a tárgylás elhalasztás szabályainak be nem tartására, ezzel a tárgyalás nyilvánosságának és a fegyverek egyenlőségének biztosítására vonatkozó követelmények be nem tartására; az írásbeliséget előíró jogszabályok perbeli alkalmazására, illetőleg az írásban rögzített szerződési feltételek figyelmen kívül hagyására.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának **felfüggesztését nem kérjük.**

b) Mellékletek:

F/1. ügyvédi meghatalmazás

F/2. az indítványozó cégkivonata

F/3. keresetlevél

F/4. ügyviteli megállapodás

F/5. elsőfokú ítélet

F/6. fellebbezés

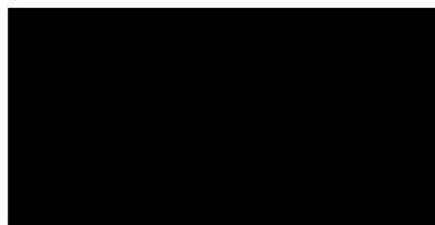
F/7. másodfokú ítélet

F/8. nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

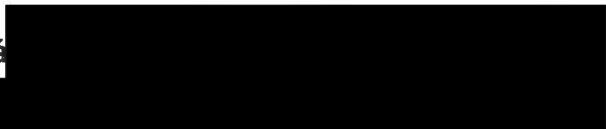
Az indítványozó **nem járul hozzá** a személyes adatai közzétételéhez.

Kelt: Budapest, 2022. január 05.

kérelmező

Kovács Attila Krisztián

ügyvéd meghatalmazott